

Liburutegiak

- Edozein programa egiten dugunean:Adb:

```
#include <stdio.h>
```

```
#include <stdlib.h>
```

```
int main(){
```

```
printf("kaixo");
```

```
exit(0);
```

```
}
```

Liburutegiak

- C lengoaian liburutegiak erabiltzen dira:

```
gcc programa.c -o programa
```

```
ldd programa
```

```
linux-vdso.so.1 => (0x00007fff01dfe000)
```

```
libc.so.6 => /lib/x86_64-linux-gnu/libc.so.6  
(0x00007f80dd5af000)
```

```
/lib64/ld-linux-x86-64.so.2 (0x00007f80dd990000)
```

- Zein paketetan datorren ikusteko:

```
dpkg -S /lib/x86_64-linux-gnu/libc.so.6
```

```
libc6: /lib/x86_64-linux-gnu/libc.so.6
```

Liburutegiak

- Paketearen informazioa ikusteko:

```
$ dpkg -l libc6
```

```
Deseado=Desconocido/Instalar/Eliminar/Purgar/Retener
```

```
| Estado=No/Instalado/Config-files/Desempaquetado/Medio-conf/Medio-inst/espera-  
disparo/pendiente-disparo
```

```
|/ Err?=(ninguno)/Requiere-reinst (Estado,Err: mayúsc.=malo)
```

```
||/ Nombre      Versión      Descripción
```

```
+++.-=====.-=====
```

```
=====
```

```
ii libc6      2.13-20ubuntu5 Embedded GNU C Library: Shared libraries
```

libc.Liburutegiak

- Sistemako programa askok erabiltzen dituzten **libc** paketeko funtzioak.
- Pakete honetan daude liburutegi partekatu garrantzitsuenak, hau da, Cko liburutegi estandarra eta liburutegi estandar matematikoa. Bi liburutegi hauek barik Linux sistemak ez du funtzionatu.

Liburutegiak

- *C*ko liburutegi estandarrak erabiliko dituen programa bat garatu nahi badugu, libc6-dev instalatu beharko dugu.

```
$sudo aptitude install libc6-dev
```

- Libc6-dev paketearen edukia:GNU C Library:

Development Libraries and Header Files

```
$sudo dpkg -L libc6-dev
```

Liburutegiak

- Cko liburutegi estandarrak erabiliko dituen programa bat garatzeko, /usr/include-n instalatuko diren goiburu fitxategiez gain (Adb:/usr/include/stdio.h), exekutagarria sortzeko behar dituen objektu artxiboak ere instalatu behar dira(Adb:/usr/lib/x86-64-linux-gnu/libc.so edo libc.a)

`sudo dpkg -S /usr/include/stdio.h`

`libc6-dev: /usr/include/stdio.h`

Liburutegiak

- C-n idatzitako pogramek liburutegiak eta .h (goiburu) fitxategiak erabiltzen dituzte.
- C liburutegiko goiburu artxiboetan:
 - Liburutegietan barneratuta dauden funtzioen erazagupenak ageri dira.
 - motak berriak eta makroak daude.
 - Aurre-prozesatzailea direktiba hauek prozesatzeaz arduratzen da: `#include`, `#define`, ...
 - Goiburuak `/usr/include-n` daude.

Liburutegia

- Liburutegiko artxiboak:
 - Estatikoak: Liburutegiko kodea exekutagarriaren barnean sartzen da.
 - Dinamikoak: Liburutegiko kodea exekuzioan zehar kargatzen da.

Liburutegiak

- Liburutegi dinamikoen abantailak estatikoekin parekatuz:
 - Exekutagarriek memoria gutxiago behar dute. Nahiz eta hainbat programetatik deitu, behin bakarrik kargatzen baitira.
 - Liburutegian aldaketak egiterakoan, ez da aplikazioa berriz konpilatu behar.

Liburutegiak antolatzea

- Sartu funtzioen kodeak .c luzapeneko iturri fitxategi batean.
- Sartu funtzioen erezagupenak eta erabiliko diren mota berriak (typedefs, structs...) izen berdineko .h goiburu fitxategi batean.
- Bihurtu .c → .o, eta sartu .o-ak liburutegi batean.
- Liburutegiak /lib eta /usr/lib -en daude.
(<http://www.pathname.com/fhs/pub/fhs-2.3.html>)
/usr/lib : Libraries for programming and packages
 - Adb:/usr/lib/x86-64-linux-gnu/libc.so (garapen)/lib : Essential shared libraries and kernel modules
 - Adb:\$ldd programa.exe
libc.so.6 => /lib/x86_64-linux-gnu/libc.so.6 (erabilpen)

Liburutegiai antolatzea

```
liburutegia1.h:  
#ifndef _LIBURUTEGIA_1_H  
#define _LIBURUTEGIA_1_H  
int gehiketa (int a, int b);  
int kenketa (int a, int b);  
#endif
```

```
liburutegia1.c:  
int gehiketa (int a, int b)  
{  
    return a+b;  
}  
int kenketa (int a, int b)  
{  
    return a-b;  
}
```

Liburutegiak antolatzea

- Gatazka:

“fitxategia1.h”-an `#include<liburutegia1.h>` dago.

“fitxategia2.h”-an `#include<liburutegia1.h>` dago.

“fitxategia3.c”-n `#include<fitxategia1.h>` eta
`#include<fitxategia2.h>` lerroak daude.

- Ekiditzeko:

LIBURUTERIA_1_H fitxategia lehen aldiz
sartzerakoan, definitu gabe egongo da. Beraz
`#ifndef` - `#endif` multzoan sartuko da eta
funtzioen eredu eta motak zehaztuko dira, baita
LIBURUTEGIA_1_H bera ere. Bigarrenez
sartzerakoan, LIBURUTEGIA_1_H jadanik
zehaztuta egongo da, eta ez da berriz sartuko
`#ifndef` - `#endif` multzoan.

Liburutegi Estatikoa sortzeko

1. Liburutegia1-eko objektu modulua sortu:

gcc -o liburutegia1.o -c liburutegia1.c

- ar-k liburutegia sortzen du, baina edozein motako fitxategiak paketatzeko balio du (EZ objektu moduluak bakarrik). Gainera aukera desberdinak ditu: barnean zein fitxategi dauden ikusteko, fitxategi horiek ezabatu, ordezkatu, etab.

ar rv liborokor.a liburutegia1.o “r” aukerak ordezkatu edo barneratu egiten ditu objektu moduluak liburutegian. “v” aukerak mezuen bidez adierazten du “verbose”. Adibidez:

ar rv liborokor.a liburutegia1.o

ar: creating liborokor.a

a - liburutegia1.o

Liburutegi Estatikoa

- **ranlib**-ek artxibo hasieran bertan dauden funtzioen aurkibide sortzen du. Bertan funtzioen deskribapen eta estekak daude, liburutegi osoa irakurri gabe ebatzi ahal izateko identifikagailuak daude.

ranlib liborokor.a

Liburutegi Estatikoa

- **ranlib**-ek artxibo hasieran bertan dauden funtzioen aurkibide sortzen du. Bertan funtzioen deskribapen eta estekak daude, liburutegi osoa irakurri gabe ebatzi ahal izateko identifikagailuak daude.

ranlib liborokor.a

Liburutegi Estatikoa

- Aurkibidea ikusteko:

nm -s liborokor.a

Archive index:

gehiketa in liburutegia1.o

kenketa in liburutegia1.o

liburutegia1.o:

000000000000000000 T gehiketa

000000000000000014 T kenketa

Liburutegi Estatikoa

- Liburutegiko funtzio bat erabiltzen duen exekutagarria sortzeko:

Hau da aplikazioa.c:

```
#include <stdio.h> → /usr/include
```

```
#include "liburutegia1.h"
```

```
int main (void)
```

```
{printf("%d",gehiketa(8,9));return 0;}
```

```
gcc -L . -l. -o aplikazioa aplikazioa.c -lorokor  
-static
```

```
./aplikazioa
```

Liburutegi Estatikoa

```
gcc -o nireprograma nireprograma.c -I<path1>-I  
<path2>...-L <path1> -L <path2>... -lorokor static
```

Adb: gcc -L . -I. -o aplikazioa aplikazioa.c -lorokor

Adb: gcc -L /home/kepa/lana -I /home/kepa/lana -o
aplikazioa aplikazioa.c /home/kepa/lana/liborokor.a
static

-I <path> .h-ak non dauden jakiteko.("/usr/include"
ez den beste katalogo batean daudenean erabili.)

-L<path> .a edo .so non dauden jakiteko.("/lib edo
/usr/lib" ez den beste katalogo batean daudenean
erabili)

-lorokor eginez, liburutegiaren izena adierazten dugu,
lib aurrizkia eta .a luzapenik gabe (konpilatzean
automatikoki jartzen baitira).

Liburutegi Dinamikoa sortzeko

1. Liburutegia1.c-eko objektu modulua sortu:

gcc -c liburutegia1.c -o liburutegia1.o -fPIC

2. Estekatzaileak liburutegia sortzen du:

ld -o liborokor.so liburutegia1.o -shared

-o liborokor.so aukerak liburutegiari eman nahi diogun izena adierazteko da.

-shared aukerak liburutegi bat (eta EZ exekutagarri bat) egin behar duela adierazteko da

-fPIC options enable ``position independent code'' generation, a requirement for shared libraries

Liburutegi Dinamikoa

3. Behin liburutegia sortuta, gure programa liburutegiarekin lotzeko:

```
gcc -o aplikazioa aplikazioa.c -l<path> -l<path>...  
-L<path> -L<path2>...-Bdynamic liburutegia1  
liburutegia2
```

Adb: **gcc -o aplikazioa aplikazioa.c -l. -L . -
Bdynamic liborokor.so**

-Bdynamic aukerarekin liborokor.a hartu beharrean liborokor.so hartzen du.

Liburutegi Dinamikoa

4. Behin exekutagarria konpilatuta dugunean, azken pauso bat falta da. Programak liburutegi dinamikoan dagoan funtzio bati deitzerakoan, gure liburutegi dinamikoak bilatzera nora joan behar den sistemari esango diogu, horretarako, LD_LIBRARY_PATH aldagaia moldatuko dugu.

LD_LIBRARY_PATH=\$LD_LIBRARY_PATH:/home/kepa/bin

Eta ondoren idatzi : export LD_LIBRARY_PATH

5. Orain exekutatu dezakegu:./aplikazioa